

Koroške novice.

Detomor in poskušeni samomor. Kočarica Marija Žmauc er v Verdinjah je 18. julija hotela svoja dva dečka s fosforom zastrupiti. Mlajši 17 mesecev star fantek je strup res zavžil in umrl, drugi stareji pa strupa ni hotel vzeti, ker se mu okus ni dopadel. Slednjič je strup zavžila še mati, toda bil je za njo preslab. Mater so izročili žandarji ces. kr. okrajni sodnji v Pliberku. Vzrok tega hudodelstva je baje bilo žalenje.

Strela udarila je na takozvanem Travniku (gorskem sedlu na Mangertu) v čredo ovac, kojih je štirideset ubila.

Samomor. V Celovcu se je dne 25. julija ustrelil mestni stavbeni mojster Valentin Polzot. Velike izgube pri zgradbi karavanske železnice in zguba neke večje pravde so ga spravile v obup in gnale v nenaravno smrt.

Požar. V nedeljo dne 24. julija pogorela so gospodarska poslopja župana v Lendovi (Lendorf), gospoda Franc Vrabel-na, p. d. „Bruckenwirt“. Sumi se, da je nekdo nalašč zažgal. Vrle požarne brambe iz bližnjih krajev so hitro prihitele na pogorišče ter hvalevredno zabranile nadaljno razširjanje ognja.

Požar vsled strele. Strela je udarila v ške-denj posestnice Magdalene Klič pri sv. Mihelu blizo Gospe svete. Pogorela je stavba s vso vsebino do tal. Škoda se ceni na 700 kron.

Mrtveca našli so v občini Rückersdorf. Bil je piskrovez Tomaž Lacho, star 55 let, rojen v Kotesso, okraj Kittsee na Ogrskem. Revež je imel božjast ter je vsled te bolezni našel naglo smrt.

Požigalka. Požar, ki je 10. julija v Radentheinu napravil veliko škodo, povzročila je baje neka 27 letna slaboumna ženska. Užgala je baje iz jeze.

Strela. Ob zadnji nevihti je udarila strela v jagnjed blizo Polstrove hiše v Kehrbach-u. Z drevesa je strela preskočila na električno žico in je usmrtila neko starejšo dninarco, ki je bila ob tem času v poselski sobi.

Dopisi.

Iz ptujskega okraja. „Domovina“ se je s član-kom: „Štajerc“ in ptujski župan Ornig zopet hudo po svojih umazanih čeljustih udarila. Ta regljača trdi, da g. Ornig zategadelj ni prijatelj slovenskega kmeta, ker ne podpira slovenskih dijakov. Sedanja vročina je tej klepetulji morala možgane že vendar do čistega zažgati, ako jih je sploh kedaj trohico imela. Ali se slovenski kmetje rekrutirajo morda iz slovenskih dijakov? Ta je pa spet nova. Naši kmetje obiskujejo do malih izjem v svoji mladosti le ljudsko šolo, in ako je „Domovina“ mnenja, da so učenci ljudskih šol „dijaki“, tedaj ima seveda prav — toda narobe. Do pred kratkih let so nemški meščanje kaj postrežljivo podpirali slovenske dijake in deloma jih še dandanes radodarno podpirajo. Tako

n. pr. podeli podporno društvo za dijake v Ptuj, ki obstoji v veliki večini iz nemških meščanov, 60% (odstotkov) svojih dohodkov za podporo slovenskih dijakov, ki dobivajo raznovrstna učila brezplačno. Pa izkušnja sveta ljudi uči. Pokazalo se je namreč v stoterih in stoterih slučajih, da večina slovenskih dijakov, ki je dospela do svojega cilja ter prišla do lastnega kruha, kaj rada pozabi na svoje nekdanje dobrotnike, njih usmiljeno srce, na njihove darežljive roke, na vse dare, katere je v svojih „hudih študentovskih časih“ od njih prejemala. Ja, še več. Nekdanji „beraški dijaki“ so pozneje, ko so „prišli na konja“ čestokrat najhujši nasprotniki in sovražniki tistih, od katerih so prejeli mali skozi leta in leta obilnih podpor, bodisi na eden ali na drugi način. Današnji prvaki in narodni hujskači so se na stotinekrat nasitili v kaki nemški meščanski hiši, ko jim je glad po želodcu tulil in bi sicer v njem pajek svoje mreže predel. Nek znani dohtar na Koroškem, o katerem se je v zadnjem času že mnogokaj govorilo in pisalo, je v svojih študentovskih časih svojo nemško gospodinjjo pripravil ob vso njeno imetje, a zdaj ko je postal „imeniten gospod“ in bi bil v stanu prejeti „dobrote“ iste povrniti, se je ne spomni več. Nehvaležnost je plačilo sveta. Rudečica bi morala marsikateremu današnjih „veljakov“ v lica stopiti, ko bi se mu hotelo od nemških mestjanov njegovo nekdanje „beračenje“ očitati. Pa meščanje so ravno tako predobrodušni, kakor so uni nehvaležneži premalo sramežljivi. — Kačo na lastnih prsih rediti bilo bi preneumno in tudi prenevarno, to so spoznali mnogi meščanje, ker jih je izkušnja preučila. Za kmeta je ljudska šola, ne pa srednje in višje šole, na katerih študirajo dijaki, ki imajo postati gospodje. Za ljudske šole se potegujejo „prijatelji kmeta“ v prvi vrsti. V ljudski šoli naj se nauči kmečka mladina vseh potrebnih reči, med katere tudi spada znanje nemškega jezika. V kolikej meri da je to znanje za kmeta potrebno, tega ne bomo dokazovali, ker smo to itak že dovolj jasno našim čitateljem razložili. Pa še tudi v drugem oziru je treba „nekoliko mero držati“ pri dijaških podporah, saj se že prepogostoma slišijo pritožbe kmetov, da jim hoče vse v mesto nit ne samo rokodelci in služabniki, temuč tudi lastni njegovi sinovi. „Vse hoče študirat, vsa hoče bit' gospod, kmetu pa že manjk delavnih rok povsod“, tako tožijo naši gospodarji. Mi nikakor ne zavidamo, ako je komu se posrečilo priti do boljšega kruha, Bog ne daj posebno to privoščimo vsem nadarjenim kmetim mladeničem, toda vse naj gre do gotove mere — posebno kar se tiče dobrosrčnosti in darežljivosti. Upati je, da vsakdor razume, kar hočejo prestopojoče besede reči. Da je nehvaležnost pri teh skritu tujo dobrosrčnost izrejenih in izšolanih gospodov nekaterih malih, toda jako hvalevrednih izjem, resnično skoraj običajna, pripričate se kmetje lahko tudi sami. Malokedaj se spomni kak izšolan gospod, ki že prejel to ali uno mastno službo, svojih sorod-